

Protesegründer Christian Fredrik Stray (37) er glad for støtten fra oppstartsfondet Eurostars. Foto: Mikaela Berg

Protesegründer får hjelpende hånd fra europeisk fond

Det begynte med hender til tivoliroboter. Nå får håndprotesegründerne i Hy5 og deres partnere over ti millioner kroner i støtte, gjennom det europeiske forskningsprogrammet Eurostars.

 Del på Facebook Del på Twitter

Hy5 og Eurostars

Hy5 ble startet i januar 2015 av Christian Fredrik Stray, den nederlandske ingeniøren Jos Poirters og to andre investorer.

Får støtte til et prosjekt med verdi oppunder 15 millioner kroner fra oppstartsfondet Eurostars, som er et samarbeid mellom EU og forskningsnettverket EUREKA.

Deler av støtten er EU-midler, fem millioner kommer fra forskningsrådet i Norge, mens Hy5s partnere i Sverige også mottar noe av støtten. I tillegg må Hy5 selv matche noe av støtten fra Eurostars.

Eurostars støtter forskningsprosjekter og små- og mellomstore selskaper med innovative ideer, og har ifølge seg selv en suksessrate på 23 prosent.

forskningsprogrammet Eurostars - et samarbeidsprosjekt mellom EU og forskningsnettverket Eureka, der 42 land deltar. Også det norske Forskningsrådet bidrar med støtte gjennom fondet.

Hy5 matcher så selv med fire millioner.

Les også: Tall fra Oslo Medtech viser at det i 2015 ble foretatt investeringer på cirka 400 millioner kroner tidligfase- og oppstartsbedrifter innenfor medisinskteknisk teknologi i Norge.

Strays erfaring er at tilgangen til investorer og privat kapital innenfor helseteknologisektoren er liten i Norge. Støtten er derfor svært tiltrengt.

- Vi holder på å gjøre en emisjon nå, der vi skal hente inn mellom 20 og 25 millioner kroner. Det er en tøff jobb, da det ikke er et stort investeringsmarked for tidligfasekapital i Norge, og heller ikke mye innenfor medtech-bransjen. Det er mulig, med et bra prosjekt og vi har fått hentet inn litt penger tidligere, men en såpass stor boost med kapital som dette gir gjør at vi kan realisere prosjektet vårt, sier Stray.

I den opprinnelige versjonen av saken sto det at hele støtten kom fra Eurostars. Riktig skal være at Hy5 får støtte på rundt ti millioner kroner fra programmet og Hy5s svenske partnere til prosjektet. Selskapets investorer må selv matche investeringen med rundt fire nye millioner.

- Det er litt liv eller død, sier Christian Fredrik Stray (37).

Som daglig leder i Hy5 - en oppstartsbedrift som satser på 3D-printede håndproteser, går han inn i en kritisk periode.

Produktet er snart klar for kommersiell lansering. Selskapet trenger penger for å ferdigstille prosjektet. Nylig kom beskjeden om at Hy5 og deres partnere får støtte til en verdi av over 14 millioner kroner over to år:

10 millioner kommer fra det europeiske

Dette er prototypen til Hy5. Foto: Mikaela Berg

Klart for testing

I løpet av de neste månedene skal produktet CE-merkes, og gjøres klart for det kommersielle markedet. Det innebærer klinisk vurdering ved Oslo universitetssykehus, og mekanisk testing av Sintef.

Deretter håper gründerne å kunne selge protesehånden, og sikter seg inn på markedet i Europa og USA, der 300.000 potensielle kunder finnes.

- Samtidig er det ni millioner mennesker i hele verden som mangler en hånd. Det store markedet er utenfor Europa, men det trengs et eksisterende helsevesen, som kan ivareta pasienten og tilrettelegge for bruk, sier Stray.

Målet er at produktet skal koste mindre enn grensen for å få det dekket av staten i de landene det gjelder.

Stray forventer at prisen kommer godt under 100.000 kroner i Norge.

Roboter

Produktet er laget av den nederlandske ingeniøren Jos Poirters, som bor på Lillehammer. Poirters startet opprinnelig for ti år siden med å bygge hender til roboter i fornøylesparken De Efteling i Nederland, men har siden utviklet produktet til menneskelig bruk.

I januar ifjor gikk Stray inn med ressurser, og sammen med Poirters og to andre investorer startet de selskapet Hy5.

- De tilsvarende håndprotesene lages med elmotor og er så dyre at folk flest ikke har råd. I tillegg gjør det at vi bruker hydraulikk istedenfor elektronikk at man får et følsomt grep der man kan plukke opp et egg eller vinglass uten å knuse det, samtidig som du kan løfte vekter. De fleste bruker i dag en krok eller klype, sier Stray.

Omstridt teknologi

Nye materialer og ny teknologi som 3D-printing kan forandre protesemarkedet totalt, men er foreløpig lite prøvet og testet i markedet.

Førsteamanuensis Peyman Mirtaheri i medisinsk teknologi ved HiOA, skriver i en epost til DN at det er flott at det tenkes innovativt rundt proteseteknologi, men er skeptisk til hvorvidt prisanslaget er gyldig.

Høyskolelektor Inger Marie Starholm, skriver til DN at 3D-printing kan være en teknologi som benyttes mer innenfor ortopediområdet.

Samtidig påpeker Starholm at 3D-printing må kunne gi hjelpemidler med styrke- og designmessig høy kvalitet, som er tilpasset individuelt og brukerne kan stole på.

- Utfordringen er å finne materialer som kan brukes i 3D-printing som både er billige, lette og holdbare, og som gir et smekkert design, skriver Starholm, og legger til:

- Teknologien må ut av laboratoriet og inni menneskenes virkelighet. Dette er en utfordring som de fleste innovatører innenfor vårt område opplever som den mest krevende delen av prosessen.

Starholm og førsteamanuensis Sophie Hill ved samme utdanning påpeker at det ikke kun er de med god råd som får protese.

- Det finnes forskjellige velferdsordninger i forskjellige land. I Norge får alle som må amputere en arm dekket sine proteser gjennom folketrygden.

Det er deres funksjonelle behov som bestemmer hvilken protesetype, styringssystem og protesehånd som velges.

De som har behov for, og kan benytte seg av høyteknologiske proteser og hender får som regel en slik protese, uavhengig av alder, inntekt og kjønn, skriver de to til DN.

Hy5 er med i DNs pitchekonkurranse

Se videoen der Stray presenterer protesehånden.

I serien «DNs pitchekonkurranse» får du hver uke presentert de mest spennende bedriftsideen i Norge, på under 90 sekunder.

0:00

1:15

Les mer her.

Les hele avisen

Del på Facebook

Del på Twitter

ABC for
gründere

Slik pitcher
du

Lær av en

Storm-
gründer
Siri Kalvigs
beste råd

Derfor bør
din neste

Tips fra en
gründer
som sliter

Dette ser